

Utvecklingssamtal med chefhelvetet

Hej, jag heter Bertil.

På mitt jobb är dom igång med en massa nymodigheter.

Det har bestämts att vi ska ha utvecklingssamtal på jobbet. Lisbet, min chef de senaste fem åren, har rykte om sig att vara en riktig hårding. Ger inget beröm i onödan. Men är känd för att vara tydlig och ärlig när hon ger återkoppling. Jag har inte haft sådär jättemycket att göra med henne, men nu ska vi ha ett eget samtal i alla fall.

Hon är väl 55 år sådär, med stålgrått hår uppsatt där bak med en blå rosett i nån slags sammet. Näsan är lite örnlik och ögonen liksom vattnigt kalla. Hon ler sällan, i alla fall inte till underlydande. Hon har varit chef länge. Jag tror hon vet hur sånt här ska gå till. Jag kollade på vårt intranät hur det är tänkt med det här samtalet. Det har inte med lönen att göra i alla fall. Det skitpåslaget brukar vi ju slarva över på tio minuter. Det är ju ingen förhandling utan mera ett besked. Vad jag får. Om jag nu får nåt.

Nä, nu handlar det om på vilket sätt vi bygger företaget och hur vi omfattats av samma värderingar. Om man motsvarar förväntningarna eller överträffar dem. Om man har rätt kompetens eller om nåt behöver förstärkas. Vad man vill, vilken utveckling man kan få och vilket stöd som finns för att komma vidare i företaget. Det känns som om personalsidan har tänkt till för en gångs skull. Jag har ju gått och funderat på jättemånga saker. Jag kanske kan bli chef. Ja, senare i alla fall.

Det stod nåt på sidan om det här med att ge medarbetare återkoppling. Men Lisbet har säkert varit på kurs. I alla fall, dom ritade en trappa där på hemsidan, som visar hur man helst ska ge kritik till någon, för att det ska landa på ett bra sätt.

Så det känns inte så otäckt, utan rätt bra. Så här står det: "All kritik ska vara hjälpsamt, stödjande även om den är negativ. Den bör ske i rätt tid, handla om något man faktiskt kan göra något åt och vara i rätt dos. Sen ska det vara en bra balans mellan sånt som är bra och sånt som är mindre bra."

Just nu sitter jag utanför Lisbets rum. Dörren är stängd med röd lampa utanför. Jag har tid klockan tio. Den är kvart över redan. Vet inte om jag ska ringa på. Men då kanske hon blir sur. Vi har ju redan bestämt. Även om det var klockan tio. När det är rött är det säkert jätteviktigt. Det finns ju mer att tänka på som chef, än att ha utvecklingssamtal med mig. Det kan ju vara hennes chef som ringer. Han är så där hög att jag inte ens har sett honom. Men jag vet vad han heter.

Jag har förberett mig noga. Jag ska säga att jag gillar jobbet. Även när det kräver övertid. Och att arbetskamraterna är helt ok. Att vi jobbar i team, hjälps åt liksom. Men att jag vill ha en plan, ja en slags utvecklingsplan. Kanske prova på lite nya uppgifter, få utökat ansvar sådär. Projekt verkar ju kul. Ja, kanske ska jag fråga om jag har en chans att komma med på någon projektledarutbildning. Då får man gå nåt som heter UGL. En slags känn-dig-självt-kurs ihop med andra som vill komma vidare. Det vore inte så dumt. Jag skulle inte ha nåt emot att få lite tid att förstå mig själv lite bättre. För ibland fattar jag ingenting om mig själv. Som i torsdags. Jag slutade verkligen att röka kvällen innan. Fimpade för gott. Kände mig skitnöjd när

jag la mig. Ändå gick benen till Pressbyrån nästa morgon. Köpte en liten Prince och ett paket tändstickor. Jag ska ju ändå sluta. I morgon. Men just sådär fattar jag inte riktigt hur jag funkar. Undrar om man får reda på det om man går UGL. Vi får se om det blir läge att ta upp det. Det står nåt i anvisningarna om "performance". Vet inte hur dom menar riktigt. Det låter ju som ett rockband nästan. "Hur är din performance"? Tja, det lunkar på, kan man väl säga liksom. Varför ska viktiga grejor plötsligt heta nåt på engelska? Undrar om det skulle funka med att balla grejor fick heta nåt på serbokratiska. Om det skulle kännas lika märkvärdigt?

Jävlar, nu lyser det grönt och tutar ilsket. Hoppas Lisbet är gladare än signalen. Nu ska vi se, gylfen stängd, mellersta knappen i kavajen knäppt. Håret ligger fint, inget snor i näsan och skorna ser blanka ut. Hel och ren...får se nu, ska jag le eller se allvarlig ut när jag går in? Fråga hur det står till, eller bara vänta på att hon säger nåt? Det får ge sig...eller inleda med nåt neutralt kanske? I alla fall ska jag vara uppmärksam, verkligen ta in och lyssna sådär moget och insiktsfullt, även om hon kommer med nåt negativt. Jag får ju inte börja försvara mig, komma med en massa långgrandiga ursäkter och förklaringar, det går aldrig hem. Nä, lyssna, ta in och positivt vilja ändra på mig, det är det som gäller. Det är såna medarbetare företaget vill ha. Ok, nu går jag in.

Lisbet sitter bakom skrivbordet och pratar i telefon, men vinkar mot stolen. Så jag sätter mig. Hon lyssnar mest, det är "ähum, absolut, just det, precis och exakt". Då är det nån hotshot som ringer, "absolut". Jag kollar lite i rummet så länge. Hon har tre moduler. Då får man rum med antingen konferensbord eller en liten soffgrupp. Lisbet har soffgrupp. På den står en fruktskål. Fattar ni, egen fruktskål på rummet! Vi andra får dela på två skålar på tjugo personer. Och sen har hon ett lager Ramlösa i hörnet. Ytterligare ett bevis på att hon har makt. Bakom ryggen har hon en tavla, som är skitful. Jag försöker lista ut om den föreställer en häst som kräks ner i en skål, eller om det är en bil med ett tjockt avgasrör som spyr ut sina avgaser ner i en tunna med bensin. Högst upp till höger på tavlan sitter det ett klistermärke med nåt som ser ut som blygdlappar, eller kanske ska det föreställa nån blomma. Ja, just det, en sån där grön... heter det inte orkidé eller guckusko eller nåt. Nu lägger hon på i alla fall. Hon har vrålrött läppstift och hängbröst.

- Jaha, Erik. Vi ska ju ha utvecklingssamtal idag.

- Öh, Bertil...Ja, just det, samtalsdags enligt det här nya.

- Jaja, Bertil då, jag blandar ihop dig med en annan. Det är lite körtigt, får se nu då. Hmm.. tjugo över. Du förstår, det har satts in ett telefonmöte kvart i så vi får rappa på lite.

- Ja, men det gör inget. Vi tar det lite snabbt.

- Just det. Det gäller att vara flexibel.

Lisbet ögnar helt kort igenom något formulär som ligger framför henne på skrivbordet. Hon pekar på det.

- Det här är lite noteringar som jag följer. Jag har fått lite input från de avdelningar du har varit tidigare på också.

- Nå, hur trivs du hos oss då?

- Jo, det är bra.

- Fint, fint... vad är det som gör det bra då?

- Ja, det är omväxlande, fina jobbarkompisar och rätt mycket ansvar. Man känner att man växer liksom. Kan

ta svårare uppgifter, utvecklas åt rätt håll.

- Bra, hur länge har du varit här nu igen, det är väl mera än ett år nu, eller två?

- Nja, det är faktiskt fem år.

- Ja, där ser man. Tiden går fort när man har roligt.

- Ja, det är ett roligt jobb.

- Öh, vad är det du gör mest?

- Ja, samma som dom andra...

- Ok...Bertil. Vi börjar med värderingarna. Vet du företagets policy och värderingsgrunder?

- Nja, affärer typ. Tjäna pengar.

Det fattar ju vilken idiot som helst att man ska börja med vad det går ut på. Tjäna stålar till företaget, så det överlever.

- Jaha...nåt mera?

- Växa liksom, andra länder.

- Jaha. Vad ställer det för krav på dig då? Hur bör du vara menar jag, som person?

Vilken jävla fråga. Jag är ju den jag är. Det kan väl inte företaget ändra på? Det är nåt lurt här. Får vara lite försiktig. För att vinna lite tid sträcker jag mig över bordet och norpar en banan. Lisbet har "de lux-skålen".

På vår avdelning har vi bara standard, äpplen tvärs av som smakar kart. Hur var det nu då, öh... bör vara som person, var frågan.

- Bra, tror jag. Jobba på...eller hur menar du?

- Ja, om vi säger så här då. Du ska få några ledord. Säger orden "resultatorienterad, öppen, kreativ och passionerad" nånting i det här sammanhanget?

- Tja, som en konstnär ungefär. Eller en bra rulle jag såg i helgen. Men jag är rätt påhittig. Kan vika servetter så de ser ut som en tupp.

Lisbet gör någon rörelse med handen framför munnen. Sa jag nåt tokigt? Blev hon arg? Eller glad? Det är fanimej inte många som kan vika "Tuppen".

- Vad bra. Hur ser du på din egen kompetens då? Räcker den? Vilka är dina starkaste sidor?

- Jo, den duger väl. Har ju lärt mig systemet nu.

- Ja, men du vet väl vilka kompetensbegrepp vi har?

- Nja, kompetens är väl att kunna nåt?

- Jo, men yrkeskompetens är ju en sak, effektivitets- och social kompetens något annat. Sen finns ju de där personliga egenskaperna i botten, de där som inte kan ändras så lätt.

- Jo tack, men då är det nog rätt bra.

Lisbet tittar klenetroget på mig, det verkar inte som att hon har alla riktigt hemma där. Hon behöver visst få allting förklarat för sig.

- Är du nöjd på det hela taget med arbetet, kamraterna och med mig som chef?

- Ja, det är bra.

- Är det något du skulle vilja ändra på?

- Vet inte...jo, vi vill också ha bananer i vår fruktskål. Äpplena smakar omoget.

- Men skulle det göra någon större skillnad för din utveckling på arbetsplatsen?

Vad menar tanten? Fattar hon inte att bananer är godare?

- Ja, absolut.

- Ok, då antecknar jag det här. Då är det väl dags att jag gör en utvärdering av vad företaget tycker om din prestation här hos oss.

- Ja, spännande. Ingen har ju sagt nåt precis. Jag har ju jobbat i fem år nu... jo, UGL vore kul att gå också.

- Jag använder en tiogradig skala på vad man bidragit med för företagets framgång, där 5-6 är nöjaktigt, 7-8 är betydande bidrag och 9-10 är avgörande bidrag. Allt där under är otillfredsställande. Förstår du?

- Javisst. Det blir ju som betyg nästan. Så man vet var man ligger.

- Just det. Vi börjar med värderingarna då. Du får en stark tvåa där. Det är inte många som vet nåt om dig, dom tycker du är som en mussla som inte inbjuder till kontakt. Nåt initiativ från sin sida har jag inte hört talas om heller eller att du skulle vara överdrivet intresserad av företagets mission, affärsidé och strategi. Du har fått lite plus för den där gången, när du lyckades fippla bort kanalerna på teven under fotbollsVM, så att rasten nere på tolvanssex blev avbruten i vettig tid. När det gäller kompetensen så har du de senaste åren lyckats med konststycket att gå från en låg nivå och ändå utarmat den ned till hälften. Det gäller yrkeskompetensen då, där går du från en fyra till en trea. Ja, vad sen gäller det sociala så verkar du ju närmast asocial när det gäller umgänget med arbetskamraterna. Den där cirkeln du ritat runt din maskin med krita, är visst nån gräns ingen får gå innanför. Ja, här blir det en tvåa. Din personlighet är ju inte mycket att göra åt. Det är en etta, varken stark eller svag. Du är lat, initiativlös, smiter undan och vill mest vara för dig själv. Går nåt snett försöker du genast att hitta nån att skylla ifrån dig på. Har nån annan gjort nåt blir du avundsjuk och fabulerar ihop att det egentligen är du som har kommit på det hela. Ser inte bra ut alls. Sjukskrivningarna återkommer lika klockrent som EM och VM, med en viss ökning de år det är OS. Lagersvinnet på de avdelningarna du har varit på sen du började hos oss har dubblerats. Vi är riktigt, riktigt missnöjda med dig. Helst skulle vi vilja sparka dig, men du vet hur det är med facket. Det vore väldigt bra om du själv såg dig om efter ett nytt jobb.

Hon ser rätt kul ut i sin gammaldags frisyr. Näsan hoppar lite åt höger när hon pratar. Hon är rätt sträng i bedömningen. Orättvis, delar inte ut femmor i onödan. Men de är väl slut. Hon är ju gammal kärringen. Det är väl det där med normalfördelningskurvan, de bästa betygen har hunnit gå till andra. Hade jag varit först ut med samtal kanske jag hade fått kanonbetyg.

- Det var ju inget vidare betyg. Ni verkar ju inte helt nöjda. Men ja, jag har varit lite krasslig sista tiden. Ont i halsen. Det kan bero på det.

- Bertil, det här har gällt de senaste åren. Ingen ändring, bara en bedrövlig performance.

- Men varför har ni inte sagt nånting tidigare?

- Ja, nu ska väl du inte komma här och uppfostra mig. Du får ju kritiken nu. Gör nåt åt den istället.

- Ja, det hade ju varit bra att få det här tidigare. Och det här ska vara hjälpande för mig? Att höra det här?

- Ta det som du vill. Jag säger bara som det är.

- En del av det här är ju som jag är. Det är inte så lätt att ändra på.

- Nej, men det är du som äger problemet, inte jag.

Jag börjar tvivla på att Lisbet gått kursen. Hon kanske inte ens har kollat på hemsidan. Hur var det nu?

Kritik ska hjälpa och stödja. Komma i rätt tid, vara i lagom dos och handla om sånt man kan göra något åt. Och hur var det med den där förbannade balansen mellan plus och minus?

- Jaha, det här var ju inte så kul. Men jag tar det positivt. Får ju nåt framåtriktat att jobba med.

Förbättringsområden liksom.

- Ja, jobba på du. Sen är det en sak till.

- Ja, vadå?
- Måste du vara så extremt rödhårig?
- Rödhårig? Jag ser ju ut så här...
- Ja, det är lite av det som är problemet.
- Får tänka på det... kan ju raka av det såklart. Men vill ju inte se ut som en skinhead.
- Du, klockan rinner iväg. Ska vi säga så?
- Ja, jag får väl tacka då.
- Ingen orsak. Är det nåt mera som du känner att jag som chef kan bidra med för att det här ska kunna utveckla sig åt ett bättre håll?
- Ja, kanske...

Lisbet ler för första gången, lutar sig välvilligt tillbaka i den knarrande läderfåtöljen och rättar till den där gräsliga orangeablåa scarfen hon har i halsen.

- Vi är måna om vår personal. Vad tänkte du på?
 - Du kanske kan ordna så vi får bananer i våran fruktskål på avdelningen?
- Jävla apkärring. Nu tar jag rast...

@

Texten är utskriven från Poeter.se

Författaren Elina Vacker med Poeter.se id #38005 innehar upphovsrätten